

BROJ
03

T
T
T
A
N
I
A

Kolovoz 2020

Nicole Hewitt — Žene
minorne spekulacije,
sekvenca |
Esbat

Tomislav Brajnović —
Bojan Šumanija —
Omnibus

NEVIDljiva
SAVICENTA

UVOD

Treći broj projektnih novina
Teza pripremamo nešto duže no
dosadašnje s obzirom na to da
nas je u drugoj godini projekta
zatekla pandemija COVID-19
virusa koji je, nažalost, doista
promijenio svijet kakav smo
poznivali i u kakvom smo, iz
sadašnje perspektive, bezbrižno
živjeli.

Posljedice ove krize tek ćemo osjetiti, no već je po-
stalo jasno da su upravo umjetnici izuzetno pogo-
đeni krizom obzirom da je umjetničko stvaralaštvo
otežano ili posve onemogućeno. Istovremeno potra-
žnja za digitalnim i online kulturnim sadržajima kon-
tinuirano raste, obzirom da su brojni kulturni doga-
đaji ukinuti, baš kao i čitav društveni život.

Srećom, projekt Nevidljiva Savičenta uspješno
ide dalje. Aktivnosti vezane za glavni cilj projekta,
osnivanje Vijeća za kulturu kao inovativnog modela
sudioničkog upravljanja, održavane su putem digi-
talnih komunikacijskih kanala. Naši kulturni programi
također su se mogli održati, uvijek uz maksimalno
poštivanje mjera i propisa, a većina ih se održavala
na otvorenom. Stoga, u ovom vrlo posebnom broju,
u ovoj nevjerojatnoj godini, možete saznati što
smo i na koje načine činili kako bismo oplemenili
vaše slobodno vrijeme i otvorili nove horizonte
razmišljanja, nadamo se, daleko od korone. Ukoliko
niste mogli prisustvovati uživo, pročitajte transkript
s performativnog predavanja Nicole Hewitt, Vide
Guzmić i Ivana Slipčevića. Posvetite nešto vremena
razumijevanju umjetničkog koncepta i filozofije
Tomislava Brajnovića, a možda se prepozname i na
fotografijama s istraživačke radionice Aleksandre
Mišić i njezinog autorskog tima koji su kroz razgovor
s mještanima prikupljali priče, iskustva i materijale
za novu predstavu Ebat, premijerno izvedenu na 21.
Festivalu plesa i neverbalnog kazališta u organizaciji
ZPA. Saznajte i što je Povjesna udruga Kaštel pri-
kazivala na Ljetnoj filmskoj pozornici, ali i koji nas još
umjetnici očekuju u sklopu Jednodnevnih izložbi u
organizaciji Šikuti Machinae, kakvu trajnu instalaciju
u koprodukciji udruge AVANTI! i Apoteke priprema-
mo ponovno u Mendulama, te koje će knjige mladi
ove jeseni čitati starijima u organiziranim čitalač-
ko-razgovornim druženjima.

U ovom broju podsjećamo vas da možete ponov-
no ispuniti anketu na temu kulturnog programa iz
projekta Nevidljiva Savičenta i to vrlo jednostavno, i
naravno, online — <https://bit.ly/32zfGAB>

Zahvaljujemo svima na doprinisu ovom broju:
Aleksandra Mišić, Maja Đurinović, Nicole Hewitt i
Tomislav Brajnović.

UREDNIŠTVO

BROJ 03

SADRŽAJ

20

ŽENE MINORNE SPEKULACIJE,
SEKVENCA 1

Performativno predavanje u
gradskoj loži / Nicole Hewitt u
suradnji s Ivanom Slipčevićem i
Vidom Guzmić

POVEZANI U SVOJOJ NEPOVEZANOSTI — 5

PROFIL PARTNERA: MPC / ZPA — 7

ESBAT — 10

TOMISLAV BRAJNOVIĆ — 15

ŽENE MINORNE SPEKULACIJE, SEKVENCA 1 — PERFORMATIVNO PREDAVANJE — 21

SJETIMO SE SVI ZAJEDNO SLAVICE ŠENK — 26

DA SVE IDE IZ TEBE — 27

BOJAN ŠUMONJA — OMNIBUS — 31

SLUŠAMO POKRETOM — 32

STRATEŠKI PLAN VIJEĆA ZA KULTURU OPĆINE SVETVINČENAT — 34

RADIONICA OSMIŠLJAVANJA AVANTI! CENTRA I OKVIRA DJELOVANJA — 35

MEĐUGENERACIJSKA ČITALAČKO-RAZGOVORNA DRUŽENJA — 36

LJETNA FILMSKA POZORNICA — 38

Radionica sa Savičentima
Radionica s mještanima priprema je za plesnu predstavu nadahnutu poviješću i običajima Savičente, njenim pričama, običajima i legendama. Program organizira Mediteranski plesni centar / ZPA.

INTERVJU

POVEZANI U SVOJOJ NEPOVEZANOSTI

Aleksandra Mišić

Intervju priredila
Maša Milovac

Kao pripremu za osmišljavanje predstave inspirirane poviješću i običajima Savičente cijeli autorski tim je održao razgovor u formi okruglog stola sa stanovnicima Savičente. Možete li nam otkriti nešto više o tom procesu; tko su bili sudionici, između koga se vodio dijalog, o čemu se govorilo, kakva su iskustva podijeljena s vama?

Predstava *Esbat* je nastala u okviru projekta Nevidljiva Savičenta, a u suradnji sa Zagrebačkim plesnim ansamblom. Sam proces i razvoj ideje realizirao se kroz rezidenciju u Mediteranskom plesnom centru do same izvedbe i premijere na Festivalu plesa i neverbalnog kazališta izvedene na prostoru 'Žlinje', velike livade ispred kaštela Morosini-Grimani. Procedura osmišljavanja i oblikovanja predstave *Esbat* počela je radionicom čiji su sudionici bili autorski tim te mještani Savičente i okolice koji su željeli svojim sjećanjima i pričama o povijesti Savičente dati svoj doprinos procesu stvaranja. Pored zainteresiranih mještana i mene kao autorice, dio sudionika bili su etnomuzikolog Dario Marušić, plesni umjetnik Matija Ferlin iz Savičente, dramaturg Filip Povrženić, plesačice Zagrebačkog plesnog ansambla te Mario Benčić i Mirjana Doblanović Pekica ispred projekta Nevidljiva Savičenta. Razgovor je potaknut našom inicijalnom idejom o već poznatoj legendi o vješticiama, no sam je dijalog kasnije išao u smjeru priča

koje su sudionici radionice smatrali interesantnim i na neki način bitnjim za razgovor. Tako se razvio dijalog o običajima, igrama, glazbi i specifičnim pričama koje se tiču Savičente, i još specifičnije, same 'Žlinje'. Radionica je bila vrlo produktivna i inspirativna jer je pružala direktni uvid u proživiljena iskustva mještana. Bilo je razgovora o tome koje su se igre igrale, kakvi su bili običaji, što se pamti kao legenda, po čemu je Savičenta specifična, o tijelu i tjelesnosti, o dvojezičnosti, o izmišljenim jezicima, o načinu liječenja, o procesijama, urocima i sličnim fenomenima i pojavama.

Koje ste običaje ili priče iz povijesti Savičente odlučili prevesti u jezik suvremenog plesa? Da li inače u svom umjetničkom radu krećete od pokreta i tijela ili od narativa odnosno priče?

Bilo je puno motiva i priča iz koje se moglo sagraditi tkivo predstave te isto prevesti u plesni jezik. Naravno, ne mogu sve priče biti dio predstave pa smo se kao autorski tim odlučili za nekoliko motiva. Strukturu predstave čini struktura sjećanja kao takvog, bljeskovi slika kao izolirani događaji koji se utjelovljuju u sadašnjosti, povezani u svojoj 'nepovezanosti'. Izvođačice su uprisutne razna tijela: tijelo igre, tijelo magije, nevidljivo tijelo, tijelo zajednice, ali i žensko tijelo. Umjesto priča ili narativa, mogu reći da je tijelo u kontekstu ove koreografije tretirano amblematski, kroz transformaciju simbola. Iz pojedinih se priča prevodio emblem kao koncept koji služi kao inicijator i nositelj koreografske razrade. Neki od njih su nogomet kao stalna aktivnost 'Žlinje' i dječijih igara, znakovi i radnje protiv uroka, fligelantizam, bukalin, dvojezičnost i izmišljeni jezik, obredi, magija i nepoznato. Osim ovog sloja, koji se konkretnije ogleda, koreografija se u ideji razvija i kroz druge koncepte problematizirajući prošlost, sadašnjost i budućnost kao mjesto istovremenog susreta sve tri dimenzije vremena te njezine manifestacije. Tiče se individualne i kolektivne memorije, ali i memorije samog prostora. Ideja je bila utjeloviti različite vrste memorija u diskurs sa sadašnjošću; i individualnom, i kolektivnom i prostornom.

Predstava *Esbat* nastala je u samo mjesec dana, ali mjesec dana intenzivnog rada. Što vam je bilo najizazovnije u producijskom smislu? Što smatrate dobrim uvjetima za rad inače?

Smatram da su rezidencije i intenzivno uranjanje u proces stvaranja vrlo bitne za umjetnički rad. S obzirom na brzi okoliš i vanjsko vrijeme koje mjerimo prolaskom minuta ili sati, ovakav način rada probija granice tog vremena i omogućuje druge uvjete rada i mišljenja. Iako postoji neki termin koji sve učinjeno stavlja na vidjelo, svakodnevica rada je manje opte-

— nastavak na
str. 10

PROFIL PARTNERA: MEDITERANSKI PLESNI CENTAR / ZAGREBAČKI PLESNI ANSAMBL

MPC
ZAGREBAČKI
ZAGREB
PLESNI
DANCE
ANSAMBL
COMPANY

Zagrebački plesni ansambl u Savičenti djeluje od 1999. godine kroz osnaživanje kazališne te plesno-izvedbene scene. Tadašnja voditeljica ZPA Snježana Abramović u Savičenti pokreće ljetni Festivala plesa i neverbalnog kazališta koji lokalnoj publici i posjetiteljima nudi up-to-date svjetske izvedbe i kvalitetne plesne predstave. Kao nastavak uspešne suradnje, ZPA u partnerstvu s Općinom Svetvinčenat osniva Mediteranski plesni centar u kojem se pod vodstvom Petre Glad u prostoru bivšeg 'društvenog doma' provode radionice, međunarodne i domaće produkcije i umjetničke rezidencije iz područja suvremenog plesa i pokreta. Na ovom projektu ZPA sudjeluje upravo s ciljem dodatnog razvoja i jačanja ljudskih kapaciteta Mediteranskog plesnog centra te doprinosi novim programima koji uključuju stanovnike svih uzrasta u osmišljavanje i realizaciju.

ESBAT

— nastavak intervjuja sa str. 6

Predstava Esvat premijerno je izvedena 26/7/2020 u sklopu 21. Festivala plesa i neverbalnog kazališta

rečena vanjskim utjecajima. S druge strane, možete raditi cijeli dan ako želite ili možete isprobati bilo što i u bilo kojem trenutku. Nadalje, koncentracija tako nije podijeljena već se energija ulaze vrlo fokusirano i bez ometanja. Za mene je to idealno i djeluje vrlo povezujuće na autorski tim. Mediteranski plesni centar je i k tome savršen ambijent, dobro opremljen i prostran, s adekvatnim uvjetima za bilo koji oblik plesnog rada, ali i kao odličan izvedbeni prostor. Izazov ove predstave bio je zauzimanje velikog vanjskog prostora 'Žlinje' s tri izvođačice, ali i tehničke mogućnosti te kompozicija. Još malo konkretnije, komarci ili skliska trava bili su za izvođačice na probama izazov, a ponekad i pravi davež.:)

Plesna predstava nadahnuta je poviješću Savičente, njenim pričama, običajima i legendama. Program organizira Mediteranski plesni centar / ZPA.

Možete li ukratko obrazložiti odabir autorskog tima koji je radio na predstavi?

Kako sam i sama iz Pule, iako momentalno imam zagrebačku adresu, imala sam prilike i ranije surađivati s umjetnicima koji i dalje aktivno djeluju na području Istre. Jako me razveselila činjenica da ću opet imati prilike surađivati s njima. S Kristinom Nefat, kostimografinjom, ima-

la sam prilike surađivati na mojoj prvoj cjelovečernjoj predstavi prije 22 godine. Bez obzira na to što do sada nekako nije bilo prilike, pratim i cijenim njezin rad, i ovaj projekt mi je omogućio da ponovno radimo zajedno. Dario Marušić je glazbenik i umjetnik koji je također obilježio moj plesni put te sam ga s velikom srećom pozvala u projekt. Osim svega ostalog, on je pun zanimljivih priča, uvijek vedrog duha i inspirativan. Filip Povrženić je već moj stalni suradnik, redatelj iz Rijeke, koji je za ovu predstavu bio dramaturška podrška. Ovo nam je već treća zajednička predstava i zaista odlično funkcioniramo

kao tandem te se nadam da ćemo još puno toga zajedno stvarati. Ivan Lušić - Liik je također netko s kim često surađujem i čiji rad cijenim. Kako sam zamisila da u ovoj predstavi bude i video instalacija, on je jednostavno bio prvi odabir te je kao stručnjak za scensko svjetlo i VJing, a pritom i diplomirani arhitekt, odlično osmislio rješenja za tako veliki i

'Strukturu predstave čini struktura sjećanja kao takvog, bljeskovi slika kao izolirani događaji koji se utjelovljuju u sadašnjosti, povezani u svojoj 'nepovezanosti'. Izvođačice su uprisutnile razna tijela: tijelo igre, tijelo magije, nevidljivo tijelo, tijelo zajednice, ali i žensko tijelo'

otvoren izvedbeni prostor. Asistentica koreografkinje bila je Petra Valentić koja je i dalje aktivna članica ZPA, ali i moja draga kolegica iz vremena dok sam još bila članica ZPA. Osim ljubavi i iskustva veže nas disciplina i predanost u radu. I za kraj, kako me u ovaj projekt pozvala producentica ZPA Petra Glad Mažar koja je predložila tri izvođačice koje bi nosile Esbat, moram reći da sam uživala u radu i nastajanju koreografije s izvrsnim mladim plesačicama. Ni sama birajući ne bih bolje izabrala, zato veliko hvala Margareti Firinger, Jovani Zelenović i Gendis Putri-Kartini.

Kakva je reakcija publike i stanovnika Savičente na predstavu? Prepoznaju li Savičentu u predstavi?

Reakcije su bile vrlo pozitivne, to mogu reći. Bilo je puno ljudi koji se gledali predstavu s ceste, daleko od izvođačica jer na livadi nije bilo više mjesta, i ostali su do kraja. Po tome mogu reći da su pronašli nešto zanimljivo za sebe što ih je zadržalo i to mi je drago. Koliko je Savičenta bila vidljiva u samoj predstavi to ih nisam pitala, a s druge strane ne znam je li to i toliko bitno. Savičenta i mještani bili su inspiracija, inicijacija i sadržaj, a prostor 'Žlinje' već sam po sebi govor. Tako da je zadatak bio više kroz nju se od nje same odmaknuti kako bi joj se opet primaknuli...jer ona je već tamo, kao i njezine priče, legende i običaji. Sve je prisutno, a mi smo samo neke slike primaknuli bliže u 'sada'.

'Prostor 'Žlinje' već sam po sebi govor. Tako da je zadatak bio više kroz nju se od nje same odmaknuti kako bi joj se opet primaknuli...jer ona je već tamo, kao i njezine priče, legende i običaji. Sve je prisutno, a mi smo samo neke slike primaknuli bliže u 'sada'

TOMISLAV BRAJNOVIĆ

Tekst
Tomislav Brajnović

Program 'Susreti s umjetnicima' provodi udruga Šikuti Machinae u sklopu projekta Nevidičiva Savičenta

U jednom trenutku osvijestio sam nužnost predstavljanja ideja grafom, omogućava jasno i koncizno postavljanje pojmljova u odnos, pregledan je, povezuje stvari, pročišćuje ideje. Kao da se radi o matematičkoj formuli, konstruktu koji mora imati unutrašnju logiku.

Prvi graf je bila 'skica za video' objavljena 05.06.2018. na Facebook-u. Nakon te skice napravio sam jedan jednostavan graf na kuverti kojim sam pokušao s nekoliko pojmljova i formi objasniti odnos prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Kupio sam i veliku samostojeću školsku ploču na kojoj sam planirao kredom iscrtavati grafove i pojmovne formule.

Grafu kao formi prethodio je manifest Smrt publike u kojem izjavljujem da je došao kraj nejasnom

'Nakon te skice napravio sam jedan jednostavan graf na kuverti kojim sam pokušao s nekoliko pojmoveva i formi objasniti odnos prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Kupio sam i veliku samostojeću školsku ploču na kojoj sam planirao kredom iscrtavati grafove i pojmovne formule'

pisanju, postavljanju pitanja i skrivanja iza iluzije medija.

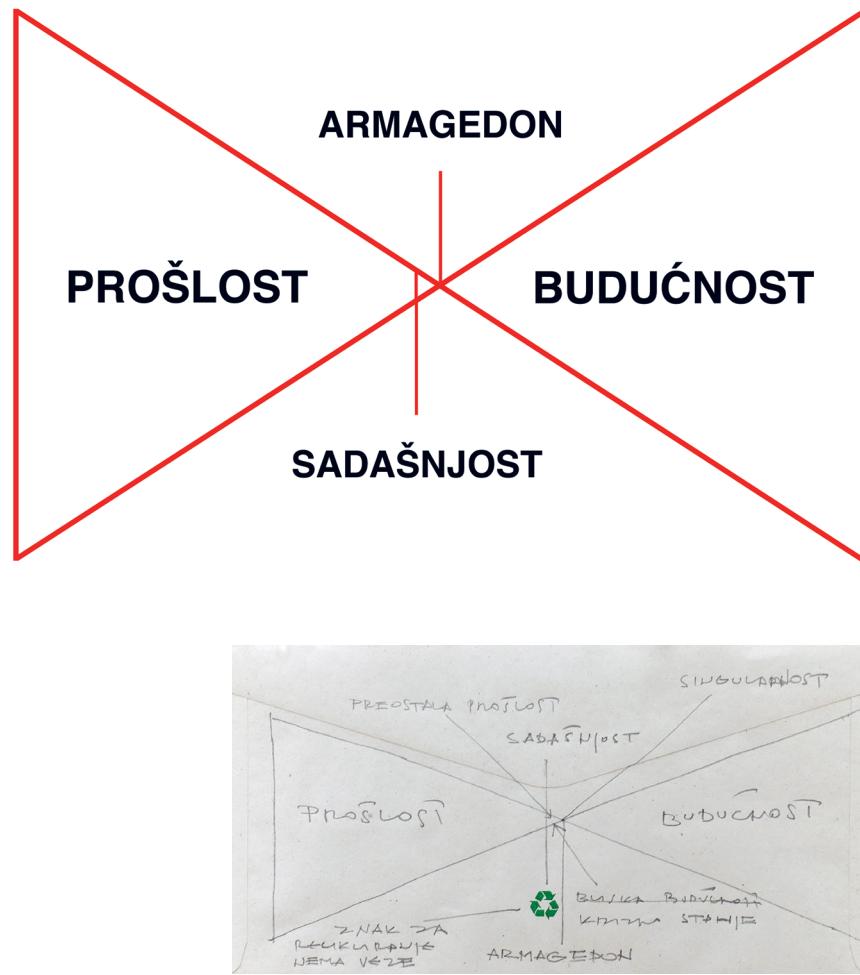
Graf predstavljen u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta kreće od prvog čovjeka i žene koje je Bog (Jahve) stvorio preko svog Sina Isusa Krista (Logos). Bog je imao direktni uvid u misao čovjeka, na nekoj kvantnoj ili drugoj nivoi još uvijek skrivenoj razini, ali nije nasilno, invazivno ili na bilo koji drugi način prisile lobotomizirao čovjeka i uvjetovao njegovu ljubav. Ljubav je bila priroda stvari, logičan i krasan odnos između oca i sina ili kćeri. Bila je dana, pokazana i bila je uzvraćena.

Čovjek je stvoren s naj vrijednijom kvalitetom koju ima, koja ga čini čovjekom, sa svješću i slobodnom voljom. Slobodnom voljom kao mogućnošću izbora. Istovremeno kao izraz svijesti i savjesti (uskladjenosti s prirodnim zakonima, duhovnom gravitacijom) imao je izgrađenu i etičku suzdržanost (nešto ne učiniti). Stvoren je s osjećajem za granice slobode temeljenom na logici: 'sve mi je slobodno, ali sve nije na korist'.

No, u nama nevidljivom prostoru, jedno drugo stvorenje, anđeo, u sebi je razvio pobunu, pobunu se protiv prirode stvari i zakona na kojima se temelji. U potrazi za saveznicima u pokušaju rušenja autoriteta Boga, kao onoga koji stvara i postavlja zakone, prevario je čovjek. Doveo je u pitanje Božje pravo postavljanja granica i zabranu diranja u drvo spoznaje. Proglasio je Božje riječi lažu, rekavši da čovjek neće umrijeti ako jede sa stabla spoznaje nego će biti kao Bog. Postavio je temeljno sporno pitanje vjerodostojnosti Boga, doveo je Boga i njegove univerzalne zakone u pitanje.

To je ključ razumijevanja onoga što je uslijedilo i čemu svjedočimo danas.

Čovjeku je Bog obećao vječni život u raju na zemlji, situaciju u kojoj čovjek živi u suglasju i harmoniji s fizikalnom i duhovnom gravitacijom. Taj odnos, direktne vezanosti na Božju djelujuću silu (Sveti duh), na izvor života, a sažeta je u pojmu ljubavi, čovjek

'Čovjek je stvoren s najvrjednijom kvalitetom koju ima, koja ga čini čovjekom, sa sviješću i slobodnom voljom. Slobodnom voljom kao mogućnošću izbora. Istovremeno kao izraz svijesti i savjesti (usklađenosti s prirodnim zakonima, duhovnom gravitacijom) imao je izgrađenu i etičku suzdržanost (nešto ne učiniti)'

je prekinuo svojim neposluhom, pobunom. Izbačen je u područje zla, spoznaju kojeg je želio iskusiti. U tom trenutku kreće duhovni i fizički pad u kojem se u potpunosti mijenjaju okolnosti života. Čovjek je mašinom rata gurao i razvijao znanost i tehnologiju s ciljem dostizanja besmrtnosti, transhumanosti, kiborga, nad-čovjeka, čovjeka-Boga, onog kojeg je obećao pali anđeo Sotona. Tehnološkim 'napretkom' kreće se prema onome što je imao i ispustio u početku, misleći da to može dostići bez Boga.

U tom svom nastojanju približio se ključnoj točki, ukidanju humanosti, onoga što ju definira, subjektivnosti, slobodne volje, unutrašnje (kritičke) misli, prostora otpora i molitve. Cilj palog anđela je u tom

SMRT PUBLIKE

Tako književnost (od sada bi bilo bolje reći pisanje), odbijajući da dodjeli neko 'tajno' krajnje značenje, tekstu (i svijetu kao tekstu), oslobađa nešto što bismo mogli nazvati protu-teološkom djelatnošću, djelatnošću koja je zbilja revolucionarna, budući da je odbijanje određivanja značenja, na kraju krajeva, odbijanje Boga i njegovih hipostaza — razuma, nauke, zakona.'

(Smrt autora, esej, Roland Barthes, 1967.)

Vrijeme nejasnog 'pisanja', onog koje implicira, koje se skriva iza teksture i strukture medija, onog koje postavlja pitanja, onog koje ne daje odgovore, onog koje od kritike i publike očekuje svoje ispunjenje i koje 'odbija odrediti značenje' je gotovo.

Gotovo je s podjelom na 'izvođače' i 'gledatelje', umjetnike i publiku.

Te dvije pozicije se stapanju u jednu koja stoji u direktnom odnosu prema životu.

Svatko nosi potpunu odgovornost vlastite riječi.

Objavljujem SMRT PUBLIKE!

Predstoji dvije opcije, prva je ona koju generira čovjek i to je točka direktnog spajanja s digitalnim prostorom, trenutak ukidanja humanosti, totalne kontrole i uvida u unutrašnju kritičku misao, poticaj i namjeru. Opcija koja je izgledna, vidljiva, živimo ju, iako nesvesni njezinog intenziteta i brzine realizacije.

Ta opcija ukida umjetnika, publiku i umjetnost jer ukida prostor slobode i uvodi cenzuru umjetnosti na razini misli, ideje.

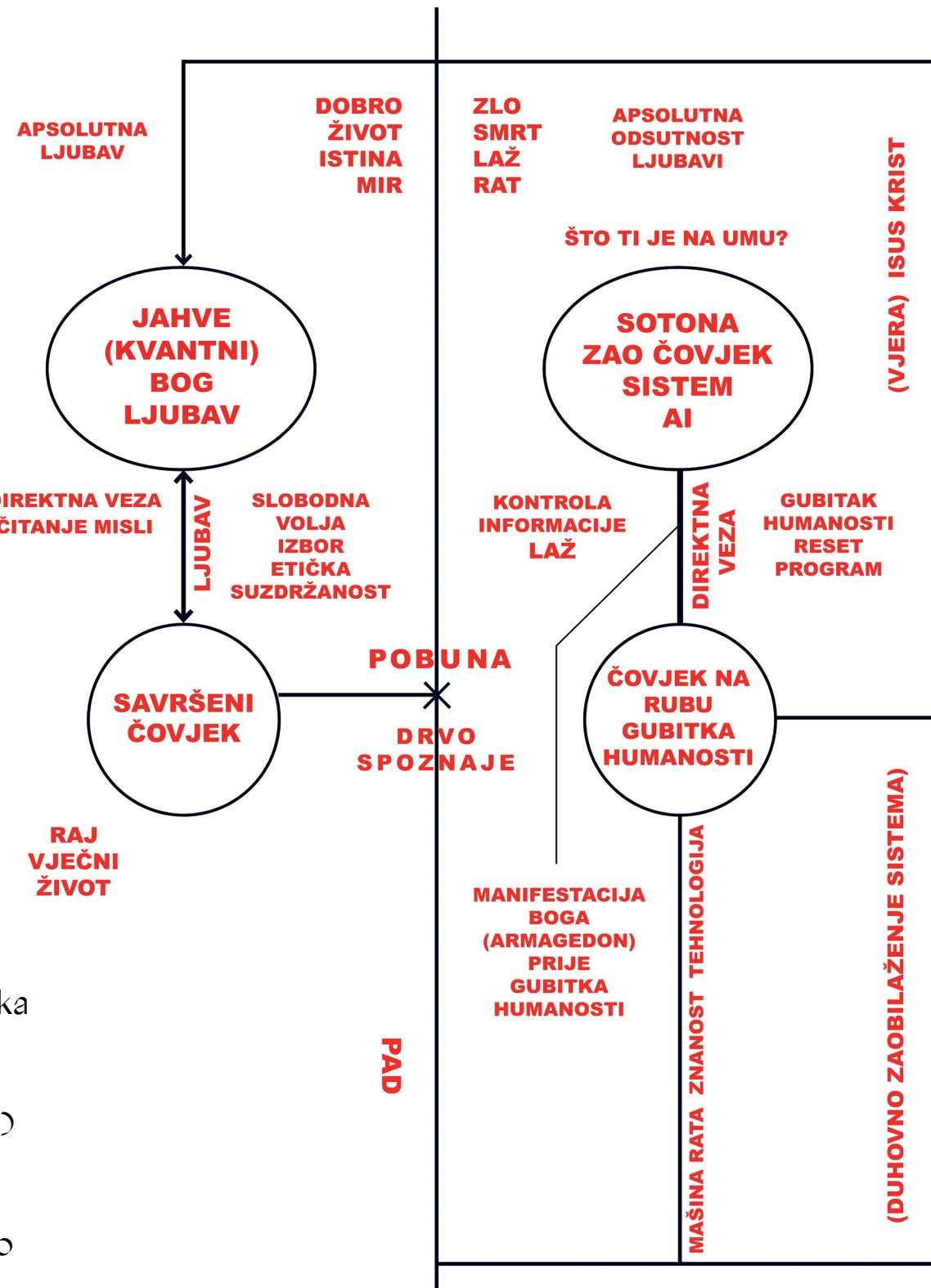
Druga opcija je naizgled manje izgledna, 'nije ni opcija', nije uzeta u obzir na "obziljnoj" realpolitičkoj razini, to je intervencija vanzemaljca Boga prekidanjem 'progrusa' ukidanja čovjeka i mogućnosti slobodnog izbora.

U oba slučaja pojedinac stoji sam pred točkom konačnog suda, nije i neće biti gledatelj, sam mora proći konačnu lustraciju i postaviti se u odnosu na nju, onu ljudsku ili Božju.

Umjetnik u tako postavljenim odnosima nestaje, nestaje iluzija iza koje je skrivaće pomanjkanje spoznaje.

Čovjek je koji svojim jasnim progovaranjem, anticipirajući umjetnu inteligenciju, stiže do Apsolutne spoznaje koja predstavlja temeljnu istinu o prirodi stvari i čovjeka.

Takvim jasnim djelovanjem preuzima rizik određivanja značenja, prihvaćanja Boga i njegovih osnova — razuma, nauke, zakona.

'Približavamo se objektivnoj optimizaciji, tehnokraciji temeljenoj na ekspertizi stručnjaka koja nužno ukida subjektivnost (kao rizično razmišljanje) uvodeći hladnu digitalnu diktaturu, apsolutno odsustvo ljubavi'

univerzalnom pravnom procesu dokazati da čovjek može i bez poslušnosti Božjim temeljnim zakonima živjeti vječno na zemlji, da može sam razlikovati dobro i зло.

Približavamo se objektivnoj optimizaciji, tehnokraciji temeljenoj na ekspertizi stručnjaka koja nužno ukida subjektivnost (kao rizično razmišljanje) uvodeći hladnu digitalnu diktaturu, apsolutno odsustvo ljubavi.

Čovjek gradi nevidljivog digitalnog Boga skrivnog u kvantnom oblaku u kojeg je prisiljen vjerovati i nadati se njegovim dobrim namjerama.

Neposredno prije nestanka humanosti manifestirat će se Bog kroz rat (Armagedon) protiv zlih vlasti ovog svijeta i onih koji ih podržavaju. Uspostavit će

Božje Kraljevstvo i na Zemlji.

Kroz ovu prizmu treba čitati povijest, kršćanstvo i Boga. Europa nikad nije bila kršćanska jer kršćanstvo nikada nije bilo na vlasti, Krist se odrekao borbe za ljudsku vlast i nije uz nju pristao.

Nekršćanski Zapad je apropriirao pojam kršćanstva njime skrivaći vlastiti fašizam. Toliko je zaprljao i opteretio čiste konceptualne ideje da je isprovocirao Francusku revoluciju, modernizam, ikonoklazam, prosvjjetiteljstvo, ateizam, komunizam...

Znanstvena, filozofska i umjetnička suvremenost suprotstavila se Bogu misleći da je on sadržan u religioznoj ikoni, Crkvi, religiji.

Taj ateizam je neutemeljen jer se nikad nije susreo s čistom idejom Boga, istinom.

Lecture performance

ŽENE MINORNE SPEKULACIJE, SEKVENCA

1 — PERFORMATIVNO PREDAVANJE

Tekst
Nicole Hewitt

'Žene minorne spekulacije, sekvenca 1 je svojevrstan putopis od Vukovara do Crnog mora, preko Hrvatske, Srbije, Makedonije, Bugarske i Rumunjske. Spekulativni narativ sadrži elemente vremeplova vibrirajući između historiografije, dokumentarizma, objektne analize, putopisa i spekulativne fikcije'

'Žene minorne spekulacije, sekvenca 1' u sklopu Nevidljive Savičente prva je izvedba materijala kojeg skupljam već nekoliko godina po Podunavlju, od Vukovara do Crnog mora – što predstavlja geografsko i povjesno područje neolitika, dakle 6.000 godina prije nove ere. U neolitskoj kulturi postojale su brojne ženske figurine koje su otkrivene diljem jugoistočne Europe, ali ne postoje u muzejima zapadne Europe. One čuće u Bugarskoj, Srbiji, Rumunjskoj. Ta periferna pretpovijest ženskih prikaza postaje alternativni kontinuitet nevidljivosti i okosnica mog novog umjetničkog istraživanja.

Kao nastavak bavljenja kolektivnom i osobnom memorijom, upisivanjem povijesti u subjekt, artikulisanjem službeno odnosno intimne povijesti i crne rupe u tom narativu, istraživanje se i dalje bavi poimanjem povijesti, odnosno prapovijesti i objektima koje smatramo dokazima o postojanju te pra-povijesti. Neposredan objekt istraživanja je neolitska figurina, a posredno i susjedne stvarnosti, povijesti.

Žene minorne spekulacije, sekvenca 1 je svojevrstan putopis od Vukovara do Crnog mora, preko Hrvatske, Srbije, Makedonije, Bugarske i Rumunjske. Spekulativni narativ sadrži elemente vremeplova vibrirajući između historiografije, dokumentarizma, objektne analize, putopisa i spekulativne fikcije, a manifestira se u pokretnoj, analognoj i digitalnoj slici.

Materijal se manifestira kroz protagonisticu i njene alter ego ličnosti, arheologinja iz raznih vremenskih perioda – od 20. stoljeća do 6000 godina u budućnosti.

Većina mojih projekata migrira kroz razne forme; performanse, tekstove, zvuk, a ovaj projekt polako se razvija prema filmu. U ovoj izvedbi osim stalnih suradnika/ica snimatelja i sounda artista Ivana Slipčevića te vizualne umjetnice Vide Gužmić sudjelovao je i kompozitor-audio inženjer Hrvoje Nikšić, s kojim je bilo posebno zanimljivo i izazovno

razvijati novu zvučnu sliku, nove mogućnosti kontrole i improvizacije.

U Savičenti je bilo posebno vrijedno iskustvo izvesti materijal prvi put pred nama nepoznatom publikom. Iako nismo dobili veliki feedback, koliko sam uspjela vidjeti nisu se ni svi pokupili... nakon četrdeset minuta još je bilo ljudi u gledalištu. Ovo je ujedno bio i prvi live nastup koji smo izveli od lockdowna, boravak u Savičenti s probama u smještaju i izvedbom u loži, bio izuzetno inspirativan.

Transkript, isječak

ŽENE MINORNE SPEKULACIJE SEKVENCA 1, SAVIČENTA LJETO 2020.

NICOLE HEWITT

Redaju se vizuali
Slika utone u mrak. Čuje se voda.
Vidimo vodu.
Čujemo glas.
Vidimo Dunav. Čujemo vodu.
Vidimo vodu, vidimo vegetaciju.
Vidimo atmosferu.
Vidimo horizontalne formacije.
Vidimo atmosferu, zagušljiva i punašna.
Atmosfera je gusta, misteriozna.
Vidimo arhivske materijale Dunav filma iz 1968. godine.
Čujemo glas.
Vidimo Rumunjsku preko Dunava. Vidimo sazviježđa.

Vidimo dugu sekvencu, čujemo glasove.
Vidimo slike figurina.
Snimljene su crno bijelo.
Vidimo ih na crnoj podlozi, snimljene kontrastnim svjetлом.
Snimljene su studijski.
Čujemo obalu Crnog mora, malo je razvedena. Ovo je samo trenutna faza između ostvarenih i budućih formacija.
Vidimo crni blank. Čujemo glas.
Vidimo kvadratni metar u ne definiranom području istočnoevropskog Podunavlja.
Čujemo glas.
'Dozvolite da vam simuliram jednu stvarnost, podesiti ću ovu dvo-dimenzionalnu mrežu piksela i uskladiti je s vašim očnim tlakom. Izračunati ću u postavkama kako da uklonim sav šum i fazni pomak,

nikakva vam smetnja neće omesti pogled i podastrijet ću pred vama krajolik, riječni pejzaž močvarnog tla i visokih vodostaja i pozlaćenih zraka sunca koje svjetluju kao mozaik koji tinja kroz čestice guste zlatne prašine. Plovit ćete ovom vodenom šumom kao kroz jantar s krošnjama nadohvat ruku i bujnim ribama pod površinom vode kao izrezane siluete nad bistrim pješčanim dnem, modro i zeleno i zlatno su boje moje simulacije.'

Vidimo snimke vode, vidimo ih snimljene usporeno kroz filtere, čujemo dugi plavi ton, čujemo kratki udarac.

Čujemo glas.

'Bilo je beskrajno mnogo semiotičkih modaliteta koje je valjalo premostiti, komplikiranih aplikacija za prevođenje, stalno update-anih kako bi nekako držali korak s eksplozijom kozmo-politika. Aplikacije su postajale sve teže, raču-

nale su i prelazile granice objektne teorije, magije, semantike, ideo-logije i biologije. U jednom se trenutku činilo da je jedina opcija dok se ne razvije nova tehnologija, ili barem novi baterijski sustav da se sakriju stvarni razmjeri svijeta i da se otkriju samo u malim instancama kao u kostima nedonošadi u vapnenim zidovima, ili u genetskim sekvcencama u laboratorijima, ili u narodnim nošnjama u etnografskim muzejima, i tome slično. Materijali su se tako ubrzano kretali kroz kategorije da su njihove povijesti i njihovi smjerovi bili teški za uloviti, posebno tek na prvom stupnju vještine ispitivanja.

Ispitala sam depozicijske prakse i navike bacanja u fizičkoj memoriji svijeta prije rijeći, i svijeta poslike rijeći, u otpadnim jamama, otpadnim koševima, odbačenim podacima i smeću, izbrisanim i izgubljenim i nađenim fileovima i u autorecoveryu.

Program 'Lecture Performance' provodi umjetnička organizacija Apoteka u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta

Razne nakupine memorijskih chipova, osolikih muha, mobilnih aparata i fekalija, katalitskih konvertora, botaničkih migranata i neobrađenog kamena, školjki mekušaca i bežičnih senzorskih mreža, crvenog okera i fluorescencne rasvjete, elektronskog otpada, zoomorfnih figurina, opsijskih oštrica i nekoliko vrsta multispektralnih kamera, slomljenog alata od roga.

Među alatkama i debitažom naišla sam i na pokojnicu s priloženom glavom svinje i scintilacijskim kristalom za pozitronsku emisijsku tomografiju.

Naišla sam na jednu nakupinu s tragovima tkiva goveda, neznatnom količinom fotona i pjesmama Boney M putem iglica i gramofona iz 7000 g pr.n.e i 1970-ih godina ove ere.

Našla sam dvije lubanje grifona, nekoliko baterija na punjenje, medicinsku masku.

Našla sam čeljust psa, stakle-

ne perlice i pet U-matic kazeta u vapnenom zidu.

Ja mogu motriti i pregledavati te objekte, njihove aktivnosti, njihove životne povijesti i kretnje ali nemam dozvolu da ih interpretiram ili kontekstualiziram tako da sam se našla pred njihovim bivanjem i to je sve. Ja primijetim da su premrežene i ja primijetim kako su pomiješane i to postane istina.'

Sposobnost mimetike u ovom slučaju nije zahtijevala visoku razinu vještine, ali zahtijeva la je neku količinu intencije kako bi se u objekt mogla upisati barem neka konzistencija.

Moralu sam izabrati između otkrivanja, kazivanja – evo, to je tu, i ukazivanja prstom u to – to je bilo tu prije mene, ili ovo nije bilo tu, ja ovo činim nanovo, nije bilo tu, ne u ovoj kompoziciji, ne prije mene.

Vidimo snimke sazvježda iznad nedefiniranog dijela

'Ja mogu motriti i pregledavati te objekte, njihove aktivnosti, njihove životne povijesti i kretnje ali nemam dozvolu da ih interpretiram ili kontekstualiziram tako da sam se našla pred njihovim bivanjem i to je sve'

Dunava. Čujemo ritam, čujemo riječi. Vidimo ruke i instrumente, opremu za snimanje zvuka. Krupni planovi pripremanja instrumentarija, namještanja mikrofona. Nema zvuka. (16mm kamera)

Vidimo snimke vode, snimljene su usporeno kroz filtere, čujemo dugi plavi ton, čujemo kratki udarac.

Čujemo glas.

Vidimo krupni plan. Čujemo zvuk rijeke. Rijeka djeli kao prašuma, po priopovjedanju arheologa ovako je izgledao podunavski pejzaž 6000 god pr.n.e. Muljevito i močvarno. (35mm kamera)

Čujemo glas.

Vidimo siluetu.

Vidimo kadrove Dunava, vidimo Lepenski Vir, vidimo ih usporeno kroz filtere.

Čujemo glas.

SJETIMO SE SVI ZAJEDNO SLAVICE ŠENK

Program 'Susreti s umjetnicima' provodi udruga Šikuti Machinae u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta

DA SVE IDE IZ TEBE

Sjećanje: Slavica Šenk
(1948. – 2019.)

Pedagoginja i koreografkinja Slavica Šenk bila je i ostala sinonim za pulski Plesni studio Zaro (Studio za stvaralačke aktivnosti mladih Zaro koji je osnovala s Linom Milani 1991. godine), danas znan kao povjesno rasadište plesača i mjesto stasanja jedne skupine osebujnih plesnih umjetnika koji su svojim specifičnostima i talentom nesumnjivo obilježili domaću suvremenu plesnu scenu početkom 21. stoljeća.

Slavicu Šenk nisam upoznala osobno, ali sam slušala o njoj i već sam broj njezinih učenika kao i njihovo poštovanje i zahvalnost izazivalo je pozornost. Zanimao me je prvi dio njezine karijere; rođena je u Karlovcu, kako se stvorila u Puli, odakle je došla, gdje je ona učila ples? Taj dio njezine neobične životne i umjetničke priče (tako znakovite za prostor i vrijeme u kojem je radila) popunila mi je ukratko Vladimira Vrhovšek, njezina priateljica i kolegica još iz vremena svakodnevnog dijeljenja prostora i napora u Školi za klasični balet. U monografiji Škole u popisu učenika koji su je završili do 1999. godine, nećemo naći njezino ime jer je pred sam kraj školovanja (generacija koja je završavala 1968./69.), za mukotrpnih priprema za diplomski ispit, dubinski povrijeđena grubim nerazumijevanjem nastavnice baleta, pukla i – odustala. Jednostavno više nije mogla, htjela trpjeti i kako je bila poznata kao vrlo čvrsta i karakterna osoba koja nije odstupala od svojih stavova, zagrebačku je Baletnu školu izbrisala iz svog daljnog života. Na poziv Silvije Hercigonje, Slavica se uključila u rad u Malom kazalištu Trešnja gdje vodi baletne tečajeve, i tu počinje njezino oblikovanje plesnog pedagoga. No, kad je od Silvijinih tečajeva formirana službena, gradska Škola za balet, Slavica više nije mogla raditi jer nije imala diplomu.

Tekst
Maja Đurinović
(preuzeto s portala plesnascena.hr ljubaznošću autorice)

'Ne sjećam se da sam kao dijete ikad govorio da želim biti plesač, ali sam bio uvjeren da će umjetnost ili neko drugo zanimanje, gdje je kreativnost glavni motor, definitivno biti moj poziv'

MATIJA FERLIN

I tako krajem sedamdesetih stiže u Pulu, gdje vodi Plesni studio u Pionirskom domu, budući Zaro. Njezina predanost i kvaliteta i značaj rada u kulturi ipak su s vremenom primjećeni te ju je 2001. država odlikovala Redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića. (Nadam se da joj je to pružilo određenu zadovoljštinu.) S mirovinom odlazi iz Pule i povlači se iz kulture u mir i prirodu; kao u nekom životnom krugu, smirenje i radost nalazi na imanju u šumi Blatuše, kraj Gvozda i blizu rodnog Karlovca, u radu na stvaranju drugačije, tihе i smirene, (toliko suprotne kazališnim spektaklima!) ekološki osvijestene zajednice. Taj kratki tijek profesionalne priče ne zadire u privatnu, obiteljsku biografiju, i zapravo je samo uvod u nekoliko osobnih toplih svjedočanstava njezinih Zarovaca koja govore o Slavici Šenk ono bitno.

'Slavica Šenk i Plesni studio Zaro koji je ona tada vodila je za mene bilo mjesto pripadnosti i druge obitelji. Red, rad i disciplina, strogost i odlučnost dali su smisao mom, tada, hobiju te uz ljubav i radost koju smo dijelili, želju da se nikada ne prestanem baviti svime čime se i danas bavim...' (Andrea Gotovina)

'Bilo je to točno prije trideset godina. Jedino

čega se sjećam jest to da su me roditelji na moje insistiranje upisali kod Slavice i da su prvi dani u Zaru bili čisti izazov. (...) Kao dijete nisam bio neki plesački supertalent, ali sjećam se svoje zaigranosti i maštovitosti. Slavica je to prepoznala, gajila i znala je u kojem smjeru me treba gurati. (...) Ali kad netko ostavi snažan utisak na tvoj život, na tvoje zanimanje, nemaš što drugo nego biti zahvalan. Ne sjećam se da sam kao dijete ikad govorio da želim biti plesač, ali sam bio uvjeren da će umjetnost ili neko drugo zanimanje, gdje je kreativnost glavni motor, definitivno biti moj poziv.' (Matija Ferlin, Glas Istre, 13. siječnja 2019.)

'Mi smo jako mladi prošli rijedak režim discipline i očekivanja. To nije usporedivo s tečajevima za djecu, rekreativnom, veselom zabavom... sa Slavicom Šenk to nije bilo moguće. Ta strast i fokus koja su se od nas očekivali je bila na razini svakog profesionalnog koreografa. Nije bilo nikakve razlike u pristupu. Pogotovo kad si ušao u izabranu grupu, bio si pun strahopštovanja i želje da to vratiš; i stalno si u pogonu, u funkciji predstave, a ne neko dijete koje se igra... Meni je bio važan način na koji je izrađivala tvoj talent. Nije nam nikada rekla da smo talentirani, nego je neprimjetno radila na njemu. Nije bilo šanse da se neko ubaci u ulogu dive! Vrlo je individualno radila, zato i jesmo izašli tako različiti u konačnici, trebalo je naći što te otvara, otkriti gdje si stao, na čemu trebaš raditi kao performer, glumac, plesač... Da sve ide iz tebe. Moralo se stalno raditi na sebi, a ona je podmetala situacije: dođeš nabrijan, pun energije, a radi se – meditacija! Ili, ti bi se baš iskakao, a radimo tai-chi! Kakav tai-chi?! Ono što će te izbalansirati...' (Aleksandra Mišić, Kretanja, br. 23/24)

'Iznjedrila su se trajna prijateljstva zbog čega nam je različitost drugog u plesu doprinosila zajedništvu'

ROBERTA MILEVOJ

'Zbog Slavice sam umjetnik koji voli ples i kazalište. Imao sam četiri godine kad sam prvi puta ušao na sat baleta u Studiju Zaro. Nikada neću zaboraviti njezin osmijeh i sreću kada je ugledala malog dječaka koji želi plesati. Obostrano smo se razveselili. Ubrzo sam postao njezin dasa – frayer, tako me zvala. Divio sam se njenoj energiji i znanju i povjerenju koje je imala u radu sa nama tada mladim plesačima.' (Ognjen Vučinić)

'Slavica je prepoznавала naše afinitete, tko je u čemu bolji ili nije, a u čemu je najbolji. To smo mogli namirisati već davno prije nego smo postali profesionalni plesači. Njegovala je taj segment koji smo velikim dijelom poštovali između sebe. U takvoj okolini iznjedrila su se trajna prijateljstva zbog čega nam je različitost drugog u plesu doprinosila zajedništvu. Usadila nam je poriv za plesom sto je uistinu važno u godinama u kojima smo se tim pozivom bavili već kao djeca. Tijekom godina je postalo jasno da su temelji u ranim godinama toliko snažno postavljeni da su kasnije postali podrška za stjecanje plesnog obrazovanja, razvijanje individualnosti i njegovanje svojih plesačkih afiniteta.' (Roberta Milevoj)

'Sa Slavicom Šenk sam bila od svoje četvrte godine. Bila nam je kao druga mama, osoba koja me, u pravom smislu, naučila gristi život.' (Elda Kosanović-Radovik)

Jednodnevni izložbeni program provodi udruženje Šikuti Machinae u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta

BOJAN ŠUMONJA

— OMNIBUS

Tekst
Mladen
Lučić, kustos
jednodnevnih izložbenih programa

Nakon tridesetak godina stvaralaštva obilježenog brojnim morfološkim, stilskim te idejnim promjenama, Šumonja se u svojim novim slikama osvrnuo na svoj bogat i raznovrstan umjetnički opus. Gledajući svoje stare radeve sve je češće pomicao kako bi to danas možda učinio drugačije, a nakon nekog vremena počeo je i slikati stare slike. Novi ciklus sva-kako baca novu svjetlost na Bojanovu umjetničku osobnost, jer se on sada predstavlja i kao samokritičan, ali ujedno i vrlo znatiželjan te samosvjestan autor koji ne da nije zadovoljan onim što je prije nekoliko godina učinio, već ga jednostavno zanima kako bi to izgledalo danas, odnosno što se promjenilo u njegovoj percepciji i razmišljanju. Takva introspekcija, koja je sada učinjena prvenstveno zbog očuvanja osobne duševne higijene, a provedena s mjerom i razlogom, postaje inspirativnim i poticajnim polazištem k novim, potpuno drugačijim umjetničkim avanturama, koje nam Šumonja suvereno predstavlja. Omni-

bus čini koherentu osmišljenu pluralističku cjelinu koja je zreli iskaz bez kompleksnog i slojepitog umjetnika koji ludički spa-ja razigranost i ozbiljnost, maštu i stvarnost, radost i tjeskobu što lakoćom objedinjuje u cijelovite i zaokružene kompozicije kojima, između ostalog, diskretno i profinjenim metaforama upozorava na ozbiljnost i alarmantnost današnjice.

SLUŠAMO POKRETOМ

Program 'Radionice plesa i pokreta' provodi MPC / ZPA u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta

Voditeljica Ivana Pavlović je kroz radionicu Slušamo pokretom koristeći pokret i ples istraživala kako ćemo slušati sebe, druge i kako uspostaviti odnos povjerenja. Slušati sebe uspijevamo kada smo prisutni u trenutku, kada su tijelo i misli usklađeni. Zagrijavanjem i pokretanjem tijela kreiramo vlastiti ples, igramo se našim mislima i istražujemo kako su oni isprepleteni. Kroz različite vježbe i igre osviješćujemo kako ne-verbalnim putem usmjeriti pozornost na druge, slušati ih i zajedno kreirati razgovor, odnosno ples. U ugodnoj atmosferi stvaramo povjerenje i odnos koji nadilazi razlike među nama. Voditeljica **Ivana Pavlović**

STRATEŠKI PLAN VIJEĆA ZA KULTURU OPĆINE SVETVINČENAT

Prema Odluci o osnivanju Vijeća za kulturu Općine Svetvinčenat u sklopu projekta 'Nevidljiva Savičenta' koju je 20. prosinca 2019. godine donijelo Općinsko Vijeće Općine Svetvinčenat osnovano je Vijeće za kulturu čije javno djelovanje možete pratiti na stranicama Nevidljive Savičente, a ovim putem donosimo vam jedan od izrađenih dokumenata kojima će se Vijeće voditi u dalnjem radu. Članovi Vijeća za kulturu za mandatno razdoblje do prosinca 2021. godine su **Mario Benčić (Šikuti Machinae)**, **Bruno Macan (Povjesna udruga Kaštel)**, **Petra Glad Mažar (Zagrebački plesni ansambl / Mediteranski plesni centar)**, **Maša Milovac (Avanti! Centar avangardi)**, **Marina Benčić (Općina Svetvinčenat)** te **Dean Perković (Općina Svetvinčenat)**.

VIZIJA

Svetvinčenat je regionalno kulturno središte i primjer uspješnih inovativnih praksi i sudioničkog upravljanja u kulturi.

MISIJA

Vijeće za kulturu Općine Svetvinčenat osigurava pretpostavke za kontinuirano sudjelovanje u procesima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i upravljanja u smjeru održivog kulturnog razvoja.

NAČELA

Načela kojima će se voditi Vijeće za kulturu u svom radu su održivost, demokratičnost, sudjelovanje, otvorenost, transparentnost, pluralizam (četnički i estetski), inovativnost, uzajamnost, posvećenost, dosljednost, etičnost.

Ciljevi Vijeća za kulturu su:

1. Unapređenje suradnje između organizacija civilnog društva i Općine Svetvinčenat za uspješno sinergijsko sudioničko djelovanje i upravljanje u sektoru kulture
2. Povećanje vidljivosti aktivnosti u kulturi i rada Vijeća za kulturu
3. Doprinos održivom kulturnom razvoju Općine Svetvinčenat
4. Stvaranje okvira i podloga za suosnivanje umjetničkog centra Avanti! Centra avangardi

Zaključak

Dosadašnja suradnja organizacija civilnog društva u kulturi s Općinom Svetvinčenat uglavnom se odnosi na ostvarivanje kulturnih programa na području Općine. Osnivanje i funkcioniranje Vijeća za kulturu podrazumijeva veću koordinaciju, suradnju i partnerstvo.

Osnivanjem Vijeća za kulturu općine Svetvinčenat kao radnog tijela Općine Svetvinčenat, ostvarit će se daljnji razvoj organizacija civilnog društva u kulturi i kulturnog programa na području općine te će se osnažiti partnerski odnosi s Općinom i lokalnom zajednicom.

Osnivanjem Vijeća za kulturu Općine Svetvinčenat povećat će se područje zajedničkog djelovanja čime će se napraviti pomaci u međusobnoj suradnji i partnerstvu.

Ovim strateškim planom Vijeća za kulturu Općine Svetvinčenat definirani su misija, vizija, načela, ciljevi i aktivnosti djelovanja u razdoblju od 2020. – 2022. godine. Time su postavljeni temelji za izradu Pravilnika o radu Vijeća za kulturu, Pravilnika o samoevaluaciji Vijeća, Kriterija za usvajanje kulturnog programa Općine Svetvinčenat, Smjernica održivosti Vijeća za kulturu kao i Smjernica za održivi kulturni razvoj općine Svetvinčenat, čime će se konkretnizirati poslovi i aktivnosti Vijeća za kulturu.

Implementiranjem ovog strateškog plana i ostvarivanjem postavljenih ciljeva stvorit će se temelj za dugoročno partnerstvo između javnog, privatnog i civilnog sektora i omogućiti veće sudjelovanje i uključenost građana u kulturne programe i projekte Općine Svetvinčenat.

Više na:
www.nevidljivasavicenta.com

RADIONICA OSMIŠLJAVANJA AVANTI! CENTRA I OKVIRA DJELOVANJA

U lipnju 2020. godine održana je dvodnevna radionica s ciljem osmišljavanja okvira djelovanja Avanti! Centra te plana njegove uspostave. Na radionici su sudjelovali predstavnici udruge Avanti! Centar avangardi, Tihomir Milovac, Jan Pavlović i Maša Milovac, predstavnik udruge Šikuti Machinae Andi Bančić, sa mostalni umjetnik i stanovnik Svetvinčenta Matija Ferlin, te Marina Benčić iz Općine Svetvinčenat. Na radionici se defi-

nirala vizija i misija umjetničkog centra kao i programske smjernice za kulturni program, a mapirani su i potencijalni partneri i suradnici. Usvojen je i plan uspostave odnosno hodogram aktivnosti kojima će se tek iznáći pravni model koji odgovara osnivanju takvog centra. Predstavljeni su i slični modeli odnosno institucije, te su sudionici upoznati i sa različitim arhitektomskim rješenjima sličnih namjena.

MEĐUGENERACIJSKA ČITALAČKO- RAZGOVORNA DRUŽENJA

Tekst
Goranka Perković

Udruga Šikuti Machinae u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta organizira 10 međugeneracijskih čitalačko-razgovornih druženja s temama iz tradicije koje su obrađene kroz različita književna djela. Od veljače su održana 4 druženja sa sljedećim temama.

Nemoj povidati ninemu — mračna strana istarske tradicije

Koliko je štorijic i deštini ud ljudi ki su nan blizu u selu, ma vero daleko po ten da hi kapimo. Za kega bi

rekli da je munjen, za kega da je štriga ili štrigun, pak da je dežgracijan, brižan ili sirota. Za svakega tako-vega postoji još almeno jedan ili jena ki zna zašto je to tako. 'Ću ti reći, na nemoj ninemu povidati', 'Ja ne znan, ma govore...', tako počinju te štorijice. Ma ča je prava istina? To je teško znati, čovik sam ima svoj istinu, a okoli njega svaki ima niku drugu, za se ili od sela. Je li bila štriga ili samo drugaćija? Ča je mu-lac manje čovik od drugega? Ku nima muža, a dite da, je zasluzila da je se grdo zove? Koliko je alkoholizam donesa siromaštine i jada u famejami? Koliko

su sela i Savičenta bili isključivi? Kega se je rivalo na margine? Nan je danas pomalo ža tih ljudi ili je tako moralno biti, je i će biti i za dalje? Tradicija nosi puno vrijednosti, ma i skriva nepravde.

Fameja — ki i kadi?

Riječ obitelj dolazi od glagola obitavati, zajedno boraviti na istome prostoru. U današnje vrijeme redefiniranja ili bar pokušaja redefiniranja te riječi mnogi se okreću tradiciji pa nas znatiželja tjera da i mi to učinimo. Na Savičentini se za obitelj kaže fameja. Ova riječ dolazi iz latinskog jezika, a preko talijanskog i etimološki vuče korijene u glagolu služiti i po mnogim filologozima predstavlja 'svo roblje jednog domaćinstva'. Koga su sve nekad ljudi vidjeli kao svoju obitelj/fameju, bilo po krvi ili krijanciji? Jesu li to bili ljudi koji su živjeli pod istim krovom, uključujući i hlapce? Jesu li i kumovi postajali fameja, ako prid Bogon onda i prid ljudima? Što se sve dijeli s obitelji, a što ne? Kako se obitelji razdijele i šire li se one tada ili nastaju nove? Što dobije stariji, a što mlađi sin? Što u vremenu siromaštva ostaje najmlađem? Stari mladići, stare divojke, dotarice, ujne, strine,невiste, koji su njihovi položaji, prava, obvezе? Ča je z blagon? Smrt dobrega vola, smrt novorođenog djeteta, smrt koze, suze su podjedako tekle.

Čini se kako su skućenje hiže negdašnjice skrivali puno složenje odnose od onih današnjih. Što je tada činilo dom? Bez čega se nije moglo, a s čime se snalazilo?

Od Pusta do Vazma

Vrime od Pusta do Vazma broji kvarnar i sedan dan, tih zadnjih sedan je velikih. Korizma je zarad teg ča je kvarnar dan, ma zašto Pust? I zašto je jušto on krv za svo slabo ko nas je to pasano lito trefilo? U ča su se nikad maškarivali ljudi, u ča se maškarivamo danas. I za kega ili ča to delamo? Za se ili za ča drugo? Da se zabavimo ili da se pomorem? Ča pokle tega, u Korizmi ne smimo? Smiti i učiniti ni isto, koliko su se ljudi regole držali? Ki je dela najbolju pincu i kako, š čin su se jaja piturivala i zašto? Ča se je prontivalo za isti. Ništo smo našli po libri, ma već ćemo sigurno od Vas doznati.

Ku voliš ti mene, volin i ja tebe

Je li se nikad bilo lako namurati kako i danas? Ča je to uopće značilo? Ku si se u kega namura, ste se zajno morali ili mogli i uzeti? A ako fameja ni bila za? Kolike su tih patnje ili stare ljubavi ustale nidi u niskin drugin vrimenima i drugin mistima? A ča ako je namuranost pasala, se i dalje znamo štimati? Danas je Valentinovo našlo gnjizdo u konzumerizmu i lakon prelasku tih dvih besid priko ustii, ljubav je dobila samo jedan dan u litu. Ni da nan se to čini poštenin, ma nan se našlo juštin za u ten vrimenu provati pročitati kako su se ljudi nikad volili, ma i čuti kako se vole danas. I ča onda z svin tin? Je ljubav samo niki apstraktni pensir, niko osjećanje ko držimo za se ili se ž nje more i ča roditi, ča stvoriti, za njon ča usta-ti? Je rekla jena od naših nonic da se temu zapovidi ne more.

Program 'Z libron kušeljati' provodi udruga Šikuti Machinae u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta

LJETNA FILMSKA POZORNICA

Program 'Ljetna filmska pozornica' provodi Povjesna udruga Kaštel u sklopu projekta Nevidljiva Savičenta

Povjesna udruga Kaštel tijekom ljetnih mjeseci organizirati će niz besplatnih filmskih projekcija za djecu, mlade i odrasle u Gradskoj loži na placi u Svetvinčentu. Filmski program za udrugu selektirala je **Inja Korać**. Koordinatorica programa je **Mirjana Bršić Vitasović**.

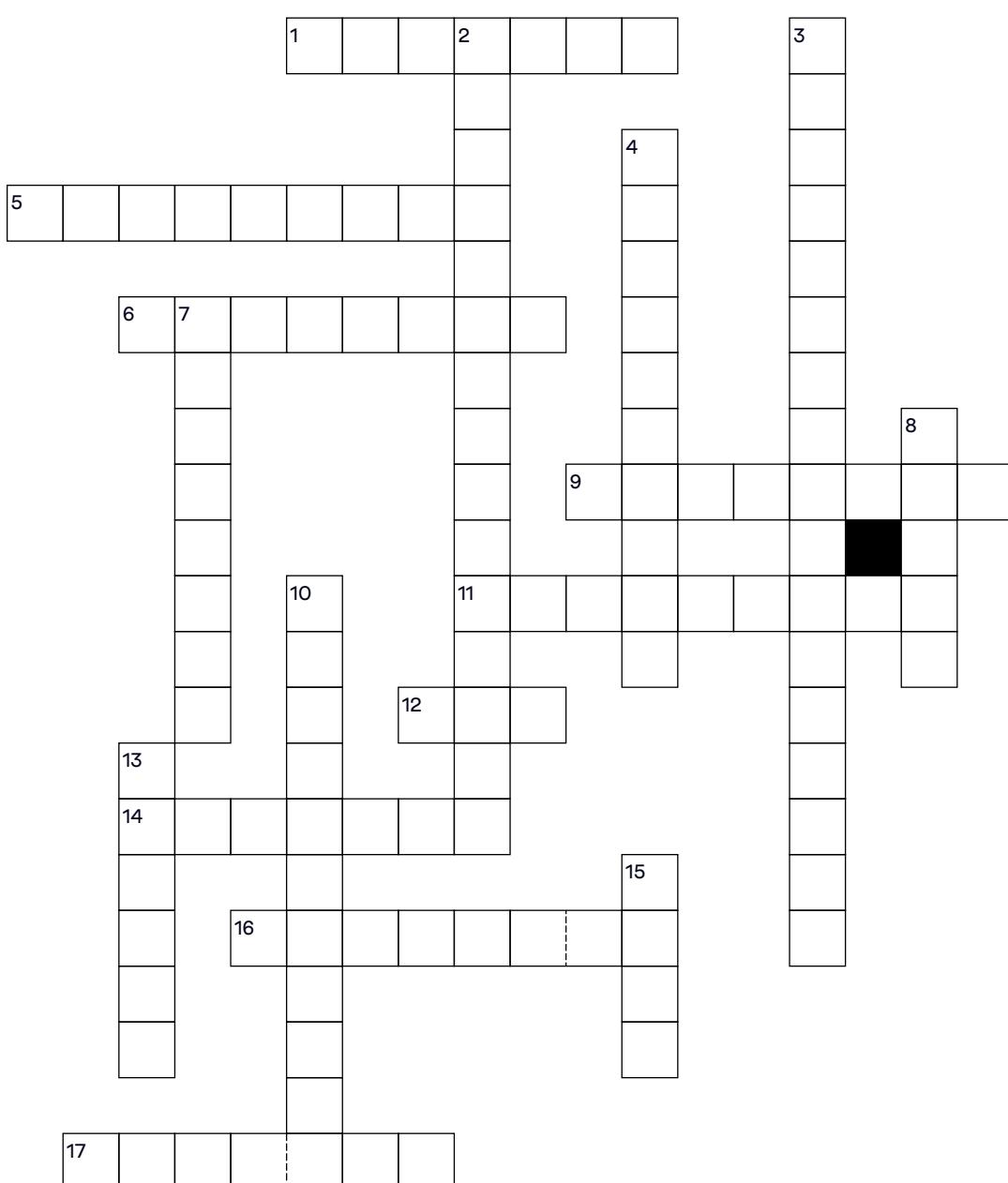
Dosada ste imali priliku pogledati povjesnu dramu **Agora**, a slijede pustolovni film **Žena jastreb** i povjesna drama **Prvi vitez**.

OKOMITO

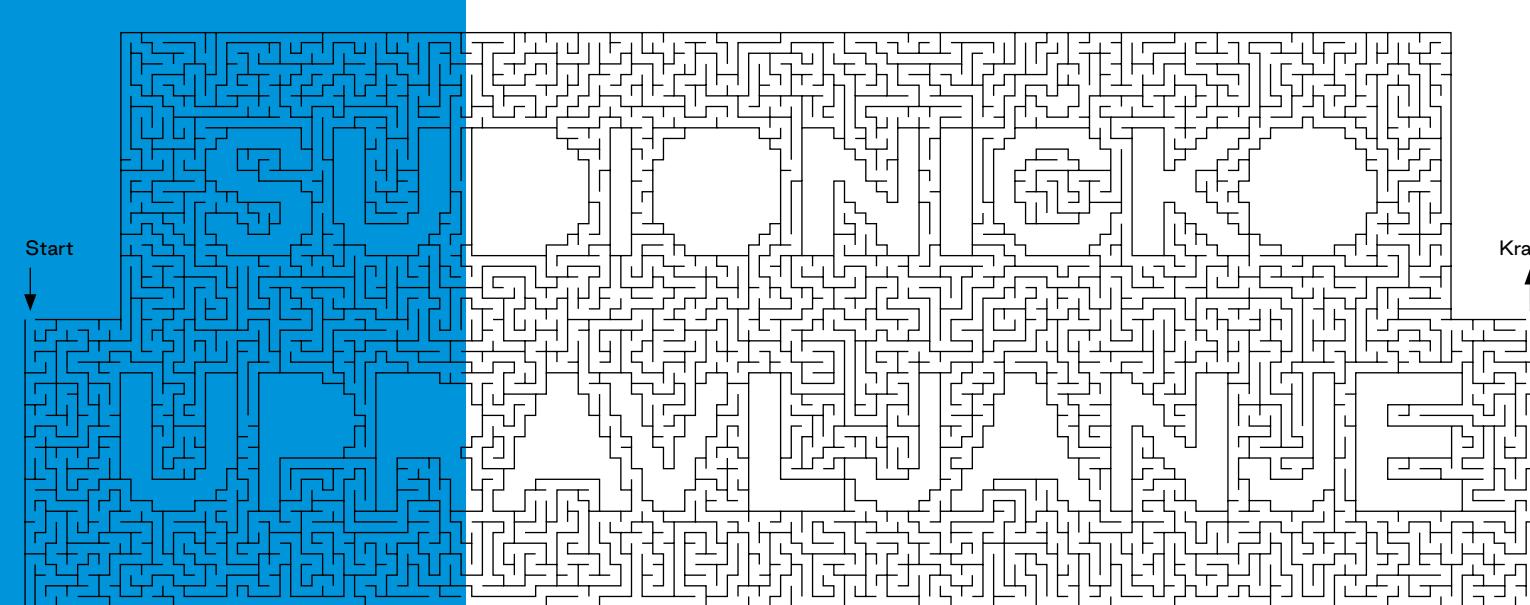
2. postupak kojim umjetnik teorijskim i praktičnim sredstvima ukazuje na zablude, neistine, mitove, ideološka ograničenja i preštne konvencije svijeta umjetnosti i kulture
3. naziv za istovremeno postojanje međusobno različitih i autonomnih kultura u prostornom suodnosu na kontinentu, regiji, državi, gradu
4. režirani ili nerezirani događaj zasnovan kao umjetnički rad koji umjetnik ili izvođač realiziraju pred publikom
7. usmeno kazivati, opisivati kakav događaj; pripovijedati, pričati
8. više listova s tekstom ili s tekstom i slikama povezanih zajedničkim hrptom koji su namijenjeni da kao cjelina služe čitanju ili poučavanju; knjiga
10. umjetnička gesta, oblik ponašanja ili izražavanja kojim umjetnik krši uobičajene i dominantne društvene, moralne, političke i estetske norme
13. selo na jugozapadu Savičente, poznato po umjetničkoj galeriji u kojoj se već 20 godina održavaju jednodnevne izložbe
15. gospodarska zgrada u kojoj se drže goveda; staja, štala

VODORAVNO

1. lokalitet južno od Svetvinčenta s nasadama badema na kojem su u okviru projekta Nevidljiva Savičenta postavljene instalacije Marka Lulića (2019.) i Šejle Kamerić (2020.)
5. praviti portrete, u književnosti i likovnoj umjetnosti; portretirati
6. domisliti se čemu, pronaći rješenje nakon traženja i razmišljanja; smislići.
9. naziv za stvaraoca, proizvođača ili autora koji stvara, proizvodi ili projektira umjetničko djelo
11. nadstilski pojam koji označava radikalne, ekscesne, kritičke, projektivne, eksperimentalne i interdisciplinarnе umjetničke strategije od 20. stoljeća na ovomo
12. pseudoumetnički fenomen popularne i komercijalne umjetnosti, lako mijenja oblike, prilagođava se duhu vremena i prisutan je u najrazličitijim društvenim situacijama zadovoljenja želja, može biti ideološki i potrošački
14. oblik prezentacije (izlaganja, pokazivanja) umjetničkog rada u galerijskom ili muzejskom prostoru.
16. nastojati što upamtiti, razumjeti; stjecati znanje ili vještini; učiti
17. engl. naziv za instalacije i ambiente koji se najčešće postavljaju u prirodnom prostoru, pri čemu su materijali i okruženje bitni elementi rada

KRIŽALJKA NEVIDLJIVA SAVIČENTA

1. mandule, 2. demisfikacija, 3. multikulturalizam, 4. performans, 5. ilustrat, 6. spensat, 7. poludat, 8. libar, 9. umjetnik, 10. provokacija, 11. avantgarde, 12. KIC, 13. skulpt, 14. izložba, 15. teza, 16. vadit se, 17. land art

LABIRINT SUDIONIČKO UPRAVLJANJE

Šejla Kamerić: Place to Stay i intervencije svjetlom

Apoteka u rujnu organizira cijelovečernje događanje na kojemu će umjetnici **Luana Loić, Silvo Šarić te Goran Petercol** osvijetliti arhitektonске momente Savičente sa svojim umjetničkim intervencijama, a u listopadu organiziraju još jedno predavanje u formi performansa s umjetnicom **Magdom Tothovom**. Kustosica programa je **Branka Benčić**.

Krajem kolovoza u koprodukciji s kustosom **Tihomirovom Milovcem** iz udruge AVANTI! Centar avangardi, javnosti će biti dostupna trajna instalacija umjetnice **Šejle Kamerić** smještена u obližnji bademik odnosno na lokaciju Mandule.

11/9/2020
Alem Korkut

17/9/2020
Fazan (Andi Pekica,
Oleg Morović i Oleg
Šuran)

Očekuju nas još dvije izložbe u Šikutima do kraja projekta i to **UO Fazan** te umjetnika **Alema Korkuta**. Kustos jednodnevnih izložbi je **Mladen Lučić**.

Fotoarhiv Nevidljive Savičente

U rujnu nas očekuje još jedna izložba u organizaciji udruge Šikuti Machinae koju će osmisli kustos **Tihomir Milovac** u suradnji s **Andijem Bančićem** koji je tijekom projekta prikupljaо, skenirao te katalogizirao fotografije iz obiteljskih albuma obitelji s područja Općine Svetvinčenat koje su prikupili terenski istraživači **Goranka Perković, Marija Cvitković Nadenić i Antonio Matijaš**. Uz izložbu priprema se i opsežna monografija s tekstovima Tihomira Milovca, Ivone Orlić i Danijele Doblanović koji će doprinijeti boljem razumijevanju građe odnosno digitalnog arhiva u nastajanju koji će u konačnici biti dostupan te otvoren za nove doprinose na web stranici **savicenta.photos**.

14–15/9/2020
18:00–21:00
Što osjeća(m)?

RADIONICA PLESA I POKRETA

U Mediteranskom plesnom centru do kraja listopada očekuje nas još jedna radionica plesa i pokreta – **Što osjeća(m)?** u vodstvu **Ivane Pavlović i Petre Chelfi**, plesnih umjetnica i psihologinja na kojoj će svoje vještine i odnos s vlastitim tijelom moći istražiti svi koji se prijave na radionicu. Sudjelovanje je besplatno i otvoreno za sve. **Prijave se zaprimaju do četvrtka**

**10.09.2020. putem telefona ili e-maila:
098 1975 666 (Nina) ili email:
production@zagrebackiplesniansambl.hr**

Broj prijava je ograničen pa ne čekajte zadnji čas!

Radionica će se realizirati uz poštivanje svih mjera i preporuka donesenih od strane Stožera civilne zaštite RH, na otvorenom prostoru. U slučaju lošeg vremena, radionica će se održati u dvorani Mediteranskog plesnog centra.

Međugeneracijska čitalačko-razgovorna druženja

1. Lipo i grdo – kako kemu i kako ča

Da vas ki pita ko je najlipše mesto u našoj općini, ča bite rekli? Bi to bilo niko selo, lokva, boška, kašteja, kažun, kažeja, vala, kakov stari dub... Ča je to lipo ča drugi vide da vamo dohažaju, rivamo to i mi viti? Je lipo kako i nikad, lipje ili pričižo kako ča je i bilo vajka? Je liplje bared, divlje rože i trave, boška posvuda ili je bilo liplje dokle je bilo pokošeno, posaženo i pobršteno? Suhozidi su se načinjali, puti čistili, za potribu i korist ili radi estetike? Baladuri i volte, hiže i štale, na ča su spodobale, mali vrtlići u kima je reslo sve, je tega još? Kakova je nova estetika? Moremo za staro reći da je praktično lipo, a za novo da se učinja lipo, pak ku je ku ni, a ku je samo za korist, more i grdo biti?

2. Kadi su uni ča hi drugo ni?

'Tega ki je tu metlu ud sirka učinija, drugo zubi ne bole.', znala je govoriti moja rovinjska nona. Ta je besida bila svojevrsni hommage mojen rapanjsken didu ki je bija vero kapac ča god rabi učiniti sam. Nu, kako i cila njigova generacija. I dan danas, moj se did 'zbudi' svaki put ča zaočan kakovu metlu od sirka. Ili sprtu, ili une domaće kruške ča su zrile samo kad su gnjile, njigovi britvu za cipiti na stalaži u garaži, kad mi ki na slatko zasmrdi na tabak, kad kalan borše ud špeže na klupu ku je lani moj dragi ud daske ud didove postelje učinija. On je bija forši zadnji ki je po starinsku popeljan z našega sela 'zgoru', 'pod pine'. Lipo pomalo, na noge. Sprid jočućih i mučećih.

Kako se je nikad gledalo na smrt i umrli? Se je ča gambijalo do današnjega dana? Znate za kakovega čovika ki je, za svin ča drugo ni mrež živima, živ, u besidami i štorijami, u delu ko je učnija, u unemu ča je za njin zustalo. Ča su nan puštili svi ti ki su partili, ča njin mi 'dajemo' i če li se ki nas domisliti? Ku imate kakovu štoriju za podiliti s nas, a ku uni ki je u njoj glavni drugo povidati ne more, mi smo je kurjoži čuti. Isto tako ako vas zanima ča su drugi na tu temu napisali, kako drugi vide to ča promišljamo, pasajte nas kumpanjati u pensiri, čakuli i čitanju.